മഞ്ചേശ്വരം മണ്ഡലത്തിലെ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലുള്ള ഇറിഗേഷൻ പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ അനബന്ധം 2* ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു. 2021-22-ൽ ജല ജീവൻ മിഷൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി താഴെപ്പറയുന്ന പദ്ധതികൾ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്. 1. ജല ജീവൻ മിഷൻ - പുത്തിഗെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് - ടാപ്പ് കണഷനകളുടെ എണ്ണം - 4752, എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക 4,529 ലക്ഷം ത്രപ.

- 2. ജല ജീവൻ മിഷൻ എൻമകജെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ടാപ്പ് കണഷനകളുടെ എണ്ണം - 1746, എസ്റ്റിമേറ്റ് ഇക 754 ലക്ഷം രൂപ.
- 3. ജല ജീവൻ മിഷൻ വോർക്കാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ടാപ്പ് കണക്ഷനകളുടെ എണ്ണം - 2120, എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക 932 ലക്ഷം രൂപ.
- 4. ജല ജീവൻ മിഷൻ മഞ്ചേശ്വരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ടാപ്പ് കണക്ഷനകളുടെ എണ്ണം - 2586, എസ്റ്റിമേറ്റ് ഇക 1,311 ലക്ഷം രൂപ.
- 5. ജല ജീവൻ മിഷൻ കമ്പള ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് ടാപ്പ് കണക്ഷനകളുടെ എണ്ണം 6340, എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക 5,735 ലക്ഷം രൂപ.
- 6. ജല ജീവൻ മിഷൻ മംഗൽപാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ടാപ്പ് കണക്ഷനകളുടെ എണ്ണം - 3581, എസ്റ്റിമേറ്റ് ഇക 3,239 ലക്ഷം രൂപ.

ഹരിത കേരള മിഷന്റെ ജലസംരക്ഷണ പദ്ധതി

215(2251) <u>ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ജലവിഭവ വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) ഹരിത കേരള മിഷന്റെ ജല സംരക്ഷണ ഉപമിഷന്റെ ഭാഗമായി ജലവിഭവ വകപ്പ് എന്തെല്ലാം പ്രവൃത്തികളാണ് നടപ്പിലാക്കിയത്; ആയതിലേയ്ക്ക് നാളിതുവരെയായി എത്ര രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്; വിശദാംശം വെളിപ്പെടുത്തുമോ?

ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ ഉപമിഷനായ " ജലസമ്വദ്ധി" പ്രവർത്തനങ്ങൾ നീർത്തടാടിസ്ഥാനത്തിൽ സംയോജിത നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാണ് വിഭാവനം നിലയിൽ ചെയ്തിട്ടുളളത്. വിവിധ ഇതിന്റെ ആദ്യഘട്ടമെന്ന വകപ്പകളടെ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയും ഏകോപനത്തോടെയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി തലത്തിൽ സംയോജിത നീർത്തട പ്ലാനം ബ്ലോക്ക്പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ സംയോജിത നീർത്തട മാസ്റ്റർ പ്ലാനം തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രവർത്തനമാണ് പൂർത്തിയാക്കിയത്. റിഡ്ജ്-ടു-വാലി (നീർത്തടത്തിന്റെ മുകളിൽനിന്ന് താഴേയ്ക്ക്)

^{*} നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.

സമീപനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് നിർവ്വഹിച്ചിട്ടുള്ള പ്രവ്വത്തികളിൽ, കളങ്ങളുടെ സംഭരണശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, കളങ്ങൾ/ചിറകളുടെ സംഭര്ഷണം, തോടുകൾ/ നീർച്ചാലുകളുടെ സംഭര്ഷണവും നീരോഴുക്ക് സുഗമമാക്കലും, ഭൂജലപോഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും നീരൊഴുക്ക് സ്ഥായിയാക്കുന്നതിനമായി തടയണകളുടെ നിർമമാണം തുടങ്ങിയ പ്രവ്വത്തികൾക്കായി സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതത്തിൽ നിന്ന് നാളിതുവരെയായി 1,589.43 ലക്ഷം രൂപ (ഹരിത കേരളം ശീർഷകത്തിൽ നിന്നും) ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം ക്ലാസ്സ് -I, ഹരിതകേരളം ക്ലാസ്സ്-II, റിനവേഷൻ ഓഫ് ടാങ്ക്സ് ആന്റ് പോണ്ട്സ് എന്നീ മൂന്ന് ശീർഷകങ്ങളിലാണ് മേൽപ്പറഞ്ഞ 1,589.43 ലക്ഷം രൂപ വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടത്.

(ബി) പുതിയ എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് ജലസംരക്ഷണ ഉപമിഷന്റെ ഭാഗമായി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്; വ്യക്തമാക്കുമോ?

ജലസംരക്ഷണം, ഭ്രജലപോഷണം, ജലസ്രോതസ്സകൾ ശുചിയാക്കൽ, പ്രതിശീർഷ ജലലഭൃത വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, കാലാവസ്ഥാമാറ്റം കൊണ്ട് ജലവിഭവ മേഖലയിലുണ്ടാകുന്ന ആഘാതം കറയ്ക്കാവിധമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ, തോടുകൾ/പുഴകൾ എന്നിവയിലെ നീരൊഴുക്ക് സ്ഥായിയാക്കുംവിധമുള്ള പ്രവൃത്തികൾ എന്നിവയോടൊപ്പം നിർവ്വഹിക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളെ സംബന്ധിച്ച വിവരം ജോഗ്രഫിക്കൽ ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം ഉപയോഗിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തുന്ന ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുണ്ട്. ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളടെ പ്രവർത്തനവും ഭാഗമായി നീർത്തട പ്ലാനംകൾ തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. സാങ്കേതിക സമിതികളുടെ സഹായത്തോടെ അവ കൂടുതൽ മൂർത്തമാക്കി നിർവ്വഹണ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുകയും ബന്ധപ്പെട്ട വകപ്പകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ അവയുടെ നിർവ്വഹണം നടത്താനമാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഈ പദ്ധതികൾ ശാസ്ത്രീയമായി, സാങ്കേതിക തികവോടെ വിഭാവനം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവും ഇത്തരം പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ടരിക്കുന്നതിനുള്ള ഡാറ്റയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകപ്പകളുടെ ഏകോപനം ഹരിതകേരളം മിഷൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ സാധ്യമാക്കാനാകം. നടത്തുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൃത്യമായി മോണിട്ടർ ചെയ്യുന്നതിനം ജിയോ റഫറൻസ് ചെയ്ത വിവരങ്ങൾ ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലും റിപ്പോർട്ടായി തയ്യാറാക്കുന്നതിനം സഹായകരമായി. ഹരിതകേരളം മിഷൻ വികസിപ്പിച്ച മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ " ഹരിതദ്ദഷ്ടി" ഉപയോഗപ്പെടുത്തി ബന്ധപ്പെട്ട എന്നിവയിൽനിന്നം വകപ്പകൾ, ഏജൻസികൾ കൃത്യമായ റിപ്പോർട്ടകൾ ശേഖരിക്കാനാകം. ഇങ്ങനെ ലഭിക്കുന്ന റിപ്പോർട്ടുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദ്ധതികളടെ ഇണഫലം സംസ്ഥാനതലത്തിൽ പരിശോധിക്കാൻ സാധിക്കും.

സംസ്ഥാന സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച മാപ്പത്തോൺ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ നീർച്ചാലുകളും ജലസ്രോതസ്സകളും മറ്റപൊതുആസ്തികളും ഡിജിറ്റൽ മാപ്പിലേയ്ക്ക് അടയാളപ്പെടുത്തുന്ന പ്രവർത്തനവും ഹരിത കേരളം മിഷന്റെ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടണ്ട്. നേതൃത്വത്തിൽ ഈ നീർച്ചാലുകളിൽ നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളും ഈ മാപ്പകളിൽ രേഖപ്പെടുത്താൻ കഴിയും. ജിയോ റഫറൻസിംഗ് രേഖപ്പെടുത്തന്ന ഈ വിവരങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തെ സ്ഥാപനങ്ങളടെ ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സഹായകരമാകുന്നതാണ്.

ഏറനാട് മണ്ഡലത്തിലെ മൈനോറിറ്റി കുടിവെള്ള പദ്ധതി

216(2252) <u>ശ്രീ. പി. കെ. ബഷീർ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ജലവിഭവ വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) മൈനോറിറ്റി കുടിവെള്ള പദ്ധതി പ്രകാരം ഏറനാട് മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികൾ ഏതെല്ലാമാണെന്നും ആയത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്നും ഇല്ലെങ്കിൽ കാലതാമസത്തിന് കാരണമെന്താണെന്നും വ്യക്തമാക്കുമോ?

മൈനോരിറ്റി കടിവെള്ള പദ്ധതി എന്നൊരു പദ്ധതി വാട്ടർ അതോറിറ്റിക്കില്ല. മൈനോരിറ്റി വെൽഫയർ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് മുഖേന ഭരണാന്മതി നൽകിയ തുക ഉപയോഗിച്ച് ഏറനാട് മണ്ഡലത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ പദ്ധതികളുടെ നിലവിലെ സ്ഥിതി അനബന്ധമായി* ചേർക്കുന്നു.

(ബി) ന്യൂനപക്ഷ കേന്ദ്രീകൃത പ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന കുടിവെള്ള പദ്ധതികൾക്ക് കൃത്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് നടത്താത്തതാണ് സമയബന്ധിതമായി പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കാത്തതിന് കാരണമെന്ന കാര്യം ഗൗരവമായി കണ്ട് ഈ പദ്ധതികൾ അടിയന്തരമായി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോയെന്ന് അറിയിക്കുമോ?

കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ എല്ലാ കുടിവെള്ള പദ്ധതികളും കൃത്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് നടത്താനായി PASK എന്ന സോഫ്റ്റ്വെയർ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കാലതാമസം നേരിട്ട പദ്ധതികൾ അടിയന്തരമായി പൂർത്തിയാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചവരാറുണ്ട്.

^{*} നിയമസഭയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റിൽ ലഭ്യമാണ്.